

EXAMENUL DE BACALAUREAT – 2009
Proba scrisă la istorie
Proba D/E/F

- ◆ **Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.**
- ◆ **Timpul efectiv de lucru este de 3 ore.**

SUBIECTUL I

(30 de puncte)

Citiți cu atenție textele de mai jos:

A. „S-a emis un firman împărătesc* în care se spune: <Îndepărtarea nestatorniciei, răutății și uneltirii [lui Petru Rareș] fiind nu numai trebuincioasă, dar și un prilej de glorie, am pornit cu o oaste puternică și numeroasă [împotriva lui, în 1538]. Dacă venind înaintea Sublimei Porți, [Petru Rareș mi] se va închina (...) atunci, el va obține nu numai ștergerea greșelilor [sale], ci va fi onorat și cu iertarea, binefacerea și favoarea împărătească>. (...)

Între timp, oastea sultanului** a trecut Dunărea. La al treilea popas a ajuns pe câmpia unuia din târgușoarele cunoscute ale [Moldovei], numit Iași. Potrivit poruncii marelui sultan (...) a sosit aici, din părțile Crimeei, hanul cu 100.000 de tătari.”

(*Cronici turcești*)

*firman - poruncă scrisă, act emis de sultan

**Soliman Magnificul a condus Imperiul Otoman, între anii 1520-1566

B. „[În 1538, Petru Rareș*] neținând seama de urmări, a hotărât să-și dea pe față nesupunerea și răzvrătirea sa. De aceea, el i-a adunat pe toți boierii săi, [armata și țara] sa și a început să se pregătească pentru luptă. A pus să se sape șanțuri și să se bată pari la trecătorile pe unde urmau să treacă [ostașii otomani] din jurul cunoscutului deal Botoșani, din apropiere de Drăgușeni, socotite ca locurile cele mai [inaccesibile]. Astfel, cu copacii tăiați din pădurile mai sus amintite a fost zăgăzuită o întindere de câteva leghe și s-au străduit să dea în acel loc o luptă și să-și [nimicească] adversarii.”

(*Cronici turcești*)

*Petru Rareș a fost domnitorul Moldovei, între anii 1527-1538 și 1541-1546

C. „Venind împăratul [Soliman Magnificul, în 1538], și lăsând la o parte Transilvania și Țara Românească, mergând drept în Moldova, se adevăra că (...) venea din dușmănia ce de mai mulți ani [o avea] asupra lui Petru Vodă.”

(A.Verancsics, *Descrierea Transilvaniei, a Moldovei și a Țării Românești*)

Pornind de la aceste texte, răspundeți următoarelor cerințe:

1. Numiți „târgușorul” la care se referă sursa A. **2 puncte**
2. Precizați un alt teritoriu românesc, în afară de Moldova, la care se referă sursa C. **2 puncte**
3. Menționați o informație, din textul C, și o alta din textul A, aflate în relație cauză-efect. **6 puncte**
4. Scrieți, pe foaia de examen, litera corespunzătoare sursei care susține, explicit, ideea conform căreia conducătorul statului avea în vedere și posibilitatea unei înțelegeri între români și otomani, selectând două informații aflate în relație cauză - efect. **5 puncte**
5. Scrieți, pe foaia de examen, litera corespunzătoare sursei care combate, explicit, ideea conform căreia conducătorul statului avea în vedere și posibilitatea unei înțelegeri între români și otomani, selectând două informații aflate în relație cauză - efect. **5 puncte**
6. Prezentați două acțiuni, având caracter diplomatic, la care au participat românii în Evul Mediu și/ sau la începutul epocii moderne. **6 puncte**
7. Argumentați, printr-un fapt istoric relevant, afirmația conform căreia autonomiile locale și-au adus contribuția la întemeierea statelor române medievale. (Se punctează coerența și relevanța argumentării elaborate prin utilizarea unui fapt istoric relevant, respectiv, a conectorilor care exprimă cauzalitatea și concluzia). **4 puncte**